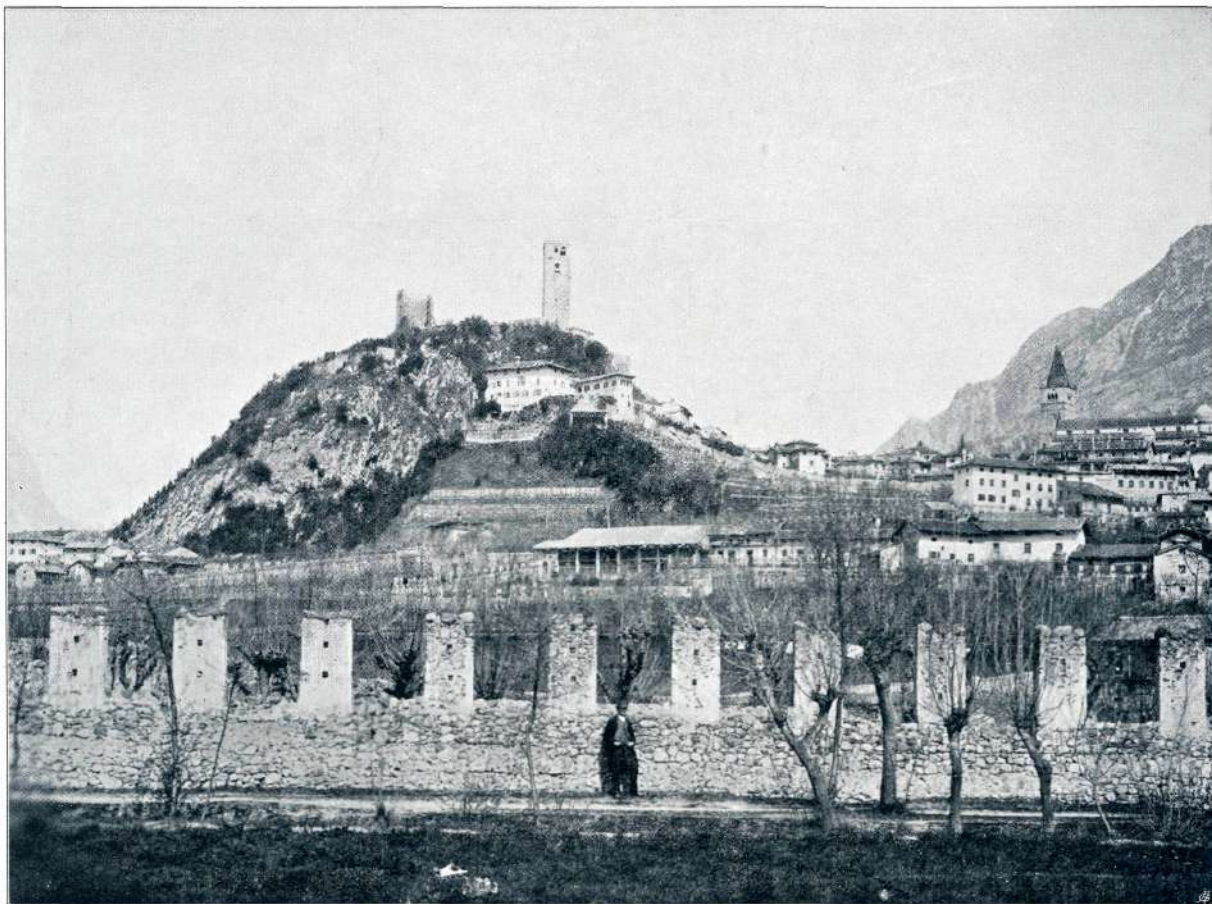

gače izvršil in je svoje misli o reformi vere in družbe vлил v bleščečo obliko modernega dušeslovnega romana, ki ne taji cerkve, ampak vidi v njenem zunanem konkretnem organizmu potreben steber za vero, dasi ga hoče po svoje oklesati in dekorirati.

Molčeči severni kolos je bil od nekdaj za južne narode nekaj neumljivega, in ko je počila revolucija v njem, je to vplivalo kakor velik elementarni dogodek, ki je radovedne oči vsega sveta obrnil nase. Kakor da bi se odprlo vulkansko žrelo, so strmeli vanj, da bi videli, kaj se v njem skriva. In to rado-

anarhist imel v milanskem gledišču, kajti italijanska gledišča niso tako skrbno odločena samo za dramatične predstave, ampak služijo često tudi za javna predavanja in za demonstracije. Na prvi strani mladi predavatelj prezentira svojo fotografijo, na drugem listu beremo slovesen poziv na Njega Eminenco kardinala Ferrarija v Milanu, da se naj poda v javno disputacijo proti tezam predavatelja, in nato sledi v visokih frazah teorija o neskončnem izpopolnjevanju človeka, ki bo prej ali slej ustvarilo tako popolno družbo, da ne bo treba nobene oblasti, ampak da bo

IZ BENEŠKE SLOVENIJE: GEMONA

vednost, pol boječo, pol navdušeno za nasilne zločine sem opazil pri vseh italijanskih demonstracijah, ki so jih priredili socialisti in anarhisti v proslavo in podporo ruski revoluciji.

Da, anarhisti! Šel sem nekoč po Rimu in na vogalu od prodajavke časopisov kupil eno razstavljenih brošur, ki je kričavo naznanjala, da je v njej dokazana teorija anarhije. Radoveden, kako je mogoče dokazati tako stvar, ki je po svoji naravi nasprotna vsemu dokazovanju, prečitam anarhistovsko brošuro. Bilo je neko predavanje, ki ga je mlad

sam od sebe vladal na celem svetu najkrasnejši raj. Nobenega ugovora ni, ki ga ne bi anarhist takoj pobil s svojo lepo teorijo. Če ne bo lastnine, ne bo nihče delal, pravimo mi. „Zakaj ne,“ pravi anarhist, „ker bo takrat človeštvo tako popolno, da si bo vsak sam diktiral svobodno postavbo: Jaz moram delati, kolikor človeštvo potrebuje mojega dela.“ — Pa si ne bo človek mogel brez lastnine pridobivati, kar potrebuje za življenje! „Vi se motite,“ se smehlja naš teoretik, „ker bo takrat človeštvo v popolni pravičnosti dajalo vsakomu vse, kar mu je